

Pressinformation den 1 oktober 2015

Sanering av Oskarshamns hamnbassäng

Kammarrätten har godkänt upphandlingen av entreprenör för saneringen av Oskarshamns hamnbassäng

Oskarshamns kommun har nu därför skrivit kontrakt för muddring av hamnbassängen i Oskarshamn med entreprenören Envisan. I hamnbassängen finns mer än 1000 ton tungmetaller och stora mängder dioxiner som sprids ut i Östersjön. Nu ska det åtgärdas, 500 000 m³ sediment ska muddras ur hamnbassängen, avvattnas och transporteras till Storskogen.

– ” Vi har legat i startgroparna länge och bara väntat in beskedet från Kammarrätten. Nu hoppas vi att vi äntligen kan komma igång med saneringsarbetena och att entreprenören kan etablera avvattningsanläggning på hamnens ytor och förbereda inför muddringen”, säger Rolf Persson, beställarombud för hamnsaneringsprojektet på Oskarshamns kommun. – ”Det har varit en lång juridisk process med tillståndsprovning och upphandling så det här är ett viktigt steg”, fortsätter Peter Wretlund, kommunstyrelsens ordförande.

Till våren planeras invigning av saneringen. Till invigningen har miljöminister Åsa Romson, Naturvårdverkets GD Björn Risinger och

Stefan Carlsson, Landshövding i Kalmar län bjudits in.

– ”Det här är Sveriges mest prioriterade efterbehandlingsprojekt och en mycket viktig åtgärd för Östersjön och länet. – ”Vi på Länsstyrelsen är mycket nöjda över att saneringen är inom räckhåll och att spridningen till Östersjön får sitt slut”, betonar Stefan Carlsson, landshövding i Kalmar län.

Saneringen av Oskarshamns hamnbassäng är ett statligt finansierat projekt. Naturvårdsverket finansierar merparten av saneringen av Oskarshamns hamnbassäng för att minska riskerna för människors hälsa och för att förbättra miljön i Östersjön.



Spridning från hamnbassängen till Östersjön:

Zink	1000 kg/år
Koppar	500 kg/år
Arsenik	100 kg/år
Bly	600 kg/år
Kadmium	10 kg/år
Dioxiner	0.1 g/år

Foto: Oskarshamns Hamn



För mer information/ kontaktuppgifter:
Projektets hemsida www.renhamn.se

Rolf Persson, 0491-76 47 57, rolf.persson@oskarshamn.se

För högupplösta pressbilder gå in på www.mynewsdesk.se eller kontakta Anna Kinch på anna.kinch@oskarshamn.se

Fördjupad information

Föroreningssituationen

I hamnbassängen finns 1000 ton tungmetaller lagrade i bottensedimenten. Varje år sprids ca 1 ton zink, 100 kg arsenik och ca 10-15 kg kadmium ut från hamnen till Östersjön. Hamnbassängen är en betydande källa för utsläpp till Östersjön. Den stora spridningen påverkar den marina miljön i Östersjön. Därför är det extra angeläget att sanera hamnbassängen.



Bilden är tagen strax efter att ett fartygs propellrar rört upp sedimenten i hamnbassängen. Foto: Roger Carlsson

Bakgrundsfakta

Våren 2005 färdigställdes en huvudstudie och riskvärdering för projektet Sanering av Oskarshamns hamnbassäng. I samband med det lämnades under hösten 2005 en ansökan om bidrag till efterbehandling in till Naturvårdsverket. I maj 2010 beviljade Naturvårdsverket bidragsmedel till förberedelsefasen.

Tungmetallerna i hamnbassängen kommer från industriell verksamhet runt hamnen. Gamla kopparverket är den i särklass största förorenaren. Kopparverket låg på södra sidan i hamnen, på området mellan Press och Plåt och Liljeholmens stearinfabrik. På kopparverket bildades kisbränder när man rostade malmen. Kisbränder är en restprodukt vid utvinning av svavel ur svavelkismalm. Senare tillverkades bland annat svavelsyra, saltsyra, natriumsulfat och vägsalt. Kopparverkets avlopp mynnade i hamnbassängen vid Månskensviken. Verksamheten började 1918 och upphörde 1969 när vi fick den första verkningsfulla miljölagstiftningen i landet.

Vem betalar saneringen?

Miljöbalken ställer förorenaren till ansvar för en sanering. Den största förorenaren, gamla kopparverket, finns inte längre kvar med någon verksamhet. Dessutom skedde utsläppen från kopparverket före 1969 vilket då befriar företaget från ansvar. I stället träder staten in och betalar den delen. Oskarshamns kommun står för en frivillig insats på 5 % och SAFT har en ansvarsdel på 10%.

Så här kommer saneringen gå till

De förorenade bottensedimenten i hamnbassängen muddras, avvattnas och deponeras i en särskild deponi på kommunens avfallsanläggning Storskogen.

Muddring

En målsättning är att hamnbassängen så långt som möjligt ska vara sanerad före utgången av år 2018. Muddringen sker genom en kombination av sugmuddring och grävuddring. När muddringen är genomförd kommer prover att tas på hamnbassängens botten för att säkerställa att önskat resultat uppnåtts. Proverna analyseras på laboratorium för att kontrollera om det finns ett behov av ytterligare muddring för att uppfylla saneringsmålet. Samtliga muddringsarbeten, eventuell eftermuddring inkluderad, beräknas vara färdigställda under 2018.

Avvattning

En anläggning för avvattning av mudderslammet byggs på särskilda ytor i hamnområdet. Överskottsvattnet kommer att renas innan det släpps tillbaka ut i hamnbassängen. När sedimenten är tillräckligt torra för att deponeras kommer de att transporteras med lastbil upp till deponiytan på Storskogen för att på ett säkert sätt omhändertas i deponin.

Deponi

På Storskogens avfallsanläggning har en deponiyta lika stor som tio fotbollsplaner anlagts. Deponin är dimensionerad för att ta emot 500 000 kubikmeter sediment som ska muddras i hamnbassängen.

För att skapa deponibotten har skogsvegetation röjts och berg har sprängts bort. Ytan har försetts med dräneringar och tätskikt av geomembran och packat bentonitstenmjöl.

Täckning av deponerade massor

När samtliga muddermassor deponerats täcks de deponerade massorna slutligt.

Skyddstäckningen utförs i flera lager med tätskikt av plastgeomembran bentonitstenmjöl och slutligen ett skyddande lager av 1,5 meter moränmassor. Därefter sås deponin med gräs.